

DOK. CC. 41 C/2-V, 2

ODR. "siebie".

AKTOWY DOKUMENT K.

17 czerwca we Wrocławiu /"2 dnia na dzień" nr 65/: "W prawie wszystkich kątach Wrocławia odbyły się msze św. w intencji Ofiar Czerwca, w których uczestniczyły tysiące mieszkańców miasta. Ok. 12-mu na Grabiżyńskiej pod bramą 7 Zajazdu NPK, gdzie mieścił się w Sierpniu 80 młodzieżakadowy Komitet Strajkowy, zebrało się ok. 1000 osób składających kwiaty i śpiewających pieśni patriotyczne. Zgromadzeni zostali zaatakowani przez oddziały ZOMO. Bezbronnych, pokojowo nastawionych demonstrantów obrzucono petardami z gazem łzawiącym i oblewano wodą z armatki wodnej. Wiele osób zostało brutalnie pobitych. Od południa godz. 4 rano starcia w rejonie ulic Grabiżyńskiej, Pereca, Stalowej i Żelaznej trwały. Uczestniczący w zajęciach młodzi robotnicy i studenci oraz uczniowie ustawnili ok. 18.30 dwie barykady na ul. Pereca, zza których przez kilka godzin odpierali ataki ZOMO. Po wyczerpaniu się petard z gazem łzawiącym oddziały ZOMO atakowały demonstrujących kamieniami. W wyniku starć obrażenia odniesły także liczni funkcjonariusze ZOMO, po których przyjezdzały wielokrotnie karawaki pogotowia. Demonstrujący przy wiadukcie kolejowym na ul. Grabiżyńskiej malowali na przejeżdżających autobusach i samochodach ciężarowych duże napisy "Solidarność". W wyniku zajęć zatrzymano kilkadziesiąt osób".

Program obchodów 26 rocznicy poznańskiego czerwca. Konspiracyjny Zarząd Regionu wielkopolska opublikował program obchodów rocznicy czerwca:
 27.06 - składamy indywidualnie kwiaty i zapalamy znicze nagrobach Ofiar Czerwca - cmentarze: Junikowo i Cytadela; uczestniczący w mszach św. odprawianych w intencji Ofiar Czerwca i za Ofiarę Czerwca i za Ojczyznę, godz. 18 Kościół Najświętszego Zbawiciela, ul. Fredry, godz. 19.30 D.A., ul. Staligradzka.

28.06 - wywieszamy w oknach flagi narodowe; przez cały dzień składamy kwiaty pod tablicami upamiętniającymi ten dni, tj. ul. Romka Strzałkowskiego, ul. 28 Czerwca 1956r./KCP/, ul. Gajowa/WPZ/, ZNTK; o godz. 12 przerwamy na 5 min. pracę, wyłączeni maszyny; zaraz po skończeniu pracy, przybywamy prosto z zakładów pod Pomnik Ofiar Czerwca, byłożyć kwiaty i chwilą ciszy uroczyć pamięć kolegów. Pamiętajmy, aby idąc pod pomnik nie zakłócać ruchu ulicznego, zachowujmy powagę, nie dajmy się sprowokować; o godz. 19 uczestniczymy w mszy św. w katedrze, odprawianej w intencji poległych za "Wolność, Prawo i Chleb" przez ks. biskupa J. Strobel. Uwaga! nie uczestniczymy w obchodach organizowanych przez PZPR i administrację państwową. Nie możemy bezpieczeństwo pamiętać naszych braci, którzy podnieśli śmierć z rąk tej samej władzy. Władzy, która nigdy nie miała powodów do upamiętniania dni swojej historii, dzisiaj robi to wyłącznie ze strachu.

W LO im. Konopnickiej. W Warszawie 12.06 na dużej przerwie przez szkolny radiowęzeł odczytano następujący tekst: "Jutro mija 6 miesięcy od wprowadzenia w Polsce stanu wojennego. 13 każdego miesiąca jest dniem, w którym wszyscy kączymy się wspólnie myślą o tych, którzy w czasie minionego półroku csa oddali życie i wolność w imię idei narodowej - Solidarności. . . . Sie możemy zapomnieć i jeśli będziemy pamiętać, to nadziejmy czas, gdy znów wyrosną w polskich miastach pomniki ofiar stanu wojennego. Tym razem już po raz ostatni, oddając hołd poległym pozostałymy przez chwilę w milczeniu słuchając jakie dziś aktualnej ballady grudniowej "O Janku Wiśniewskim". Na korytarzu pod głośnikami zebrali się niemal wszyscy uczniowie, którzy wysłuchali audycji w milczeniu.

RKS Dolny Śląsk w sprawie projektu ustawy o Radach Narodowych i samorządzie terytorialnym. W oświadczeniu z dnia 19.06 RKS ocenia projekt negatywnie, gdyż jest on "zaledwie modyfikacją unormowanych dotychczasowych / . . . /, nie zapewnia sprawnego działania administracji terenowej / . . . /, nie przewiduje samodzielności organów samorządowych / . . . /, pomija istniejące instytucje kontroli" . . .

Jednym zdaniem.

+++ W Gdańsku powstał Regionalny Komitet Koordynacyjny, w skład którego wszli: B. Borusewicz, B. Biskup, Hall, S. Jarosz i M. Świtak +++ W Poznaniu 13.06 składały kwiaty pod Pomnikiem Poznańskiego Czerwca, plac otaczający samochody milicyjne, legitymowane i zatrzymywane przechodzących +++ W Elblągu 10.06 i 13.06 przed Pomnikiem Ofiar Grudnia 70/obstawnionym przez ZOMO już od 8.06/masowo składano kwiaty i palone świeczki +++ Mieszkańcy Kielc 13.06 uczestniczyli w mszy św. w katedrze, w intencji internowanych i arreztowanych; po mszy pojedyncze osoby poszyły zapalone znicze przypomniku powstańców 1920 1831r.+++ 6.06 okazji ingressu nowego biskupa kieleckiego w katedrze pojawiła się flaga "S" +++ 9.06 Tymczasowe Prezydium ZR toruńskiego wezwało do żałoby narodowej

13.25 i 28.06 + + + W Budie Warszawa na wydziałach W-01, W-3, W-05 i W-35 od
pewnych polowy ezerca pojawiają się nalepki "Solidarność jest i będzie", na
W-35 oklejono nimi budynek socjalny, na W-03 umieszczone wewnątrz zamkniętej
gabloty PZPR /w której wywiezione ponadto "list dziękuje" z nazwiskami
kolaborantów/. + + + W Sochaczewie na pojawnikach od śmieci maluje się napis
"PZPR"/"Solidarność Pomorza Zach.Pismo KOS" nr 29/. + + + W nocą * 10 na 11.06
w gmachu warszawskiej telewizji ciąmy korytarza łączącego poszczególne budynki
zostały opieczowane dużymi napisami "Solidarność"-zmywano je jen-
cze po przyjęciu pracowników + + + Pracownicy Krakowskiego OTV wystosowali
list do premiera, w którym domagają się zwolnienia internowanego kolegi - akt.
Warchałowskiego /"SI RKW Małopolska" nr 13/ + + + Brak obady aktorskiej zmu-
sili realizatorów telewizyjnego filmu "Starość Wolski"/reż.T.Junek/ do od-
wołania zdjęć, które miały się rozpoczęć 7.06/"SI RKW Małopolska" nr 13/+ + +
W Łódzkim Teatrze Wielkim wyklałano Kazimierza Kowalskiego, który wziął u-
dział w oficjalnej imprezie 1-majowej + + + 13.05 o godz.12 podczas roszprawy
przed Sądem Śląskiego Okręgu Wojskowego /sprawa drukarni "S"/ naśl. + + + owańców
publiczność oskarżeni i obrońcy powitali z miejsc, by minutę ciszy zaprotestować
towarz przeciwko stanowi wojennemu + + + Redakcja "Bibuly" /Zabrze/ apelując o
bojkot prasy, pisze:"Na Walec ten głusuje, kto Trybuny nie kupuje" + + + 7.06
Solidarność Nauczycieli Regionu Toruńskiego wezwala do przeciwdziałania się
prześladowaniom uczniów:"Szkoła nie może stać się narzędziem represji." ta-
jnym głosowaniu Rady Pedagogicznej powinny podejmować decyzje zgodnie z fun-
kcją opiekuńczą, wychowawczą i dydaktyczną szkoły - "imię dobra naszych die-
ci".

Dotarły do nas.

Mazowsze - Tygodnik Mazowiecki nr 17 z 9.06, Spornik nr 16 z 7.06, Słowo Polak-
mne nr 11 z 7.06, Przetrwanie nr 19 z 2.06, Bez Debitu, nieregularne pismo
młodzieży warszawskiej nr 4 z 26.05.

Wielkopolska - Obserwator Wielkopolski nr 28 i 29, Solidarni nr 12, Radom-
informacje Solidarności nr z 16.06

Region Podbeskidzie - Solidarność Podbeskidzie nr VIII z 9.05

Region Śląsko-Dąbrowski - Biuletyn Programowy TIK nr 5 z maja, Listy Polaków,
pismo Polskiego Ruchu Narodowego Górnego Śląska nr 3 z 28.05

Region Warmińsko-Mazurski - Solidarność Reg.Warm.-Maz. z czerwca.

Dolny Śląsk - "Z dnia na dzień" nr 99 z 27-29.05, nr 60 z 31.05-2.06, nr 65
z 17-19.06, Dzień i Pojutrze nr 3 i 8 z maja, Biuletyn Wrocławski ARO z 21.05,
Długi dwutygodnik Wrocławskiego Komitetu społeczeństwa Społecznego z kwietnia, BI Po-
litechniki Wrocławskiej nr 3 z maja.

Małopolska - SI RKW nr 12 i 13 z 12.06, Muzeum /HIS/ nr 10 z 19.05

Bielsk - Zwycięzmy nr 3 z 20.05

Toruń - Toruński Informator "S" nr 24 z 11.06

Gdańsk i Gdańsk, pismo inf.NSZZ "S" nr 5 z 25.05 i nr 5 z 4.06

Łódź - Solidarność Walkąca nr 23 z 7.06, Solidarni - Widomości Wyjazdowe MPK
NSZZ "S" nr 22 z 22.05, Wolna Solidarność, Nieregularny Biuletyn Świąteczny -
179, 180, 187 dzień wojny.

Pisma internowanych - Gryba, Tygodnik Internowanych w areszcie śledczym Kiel-
ce Piaski nr 14 z nr 15 z 29.05, Internowanka nr 10 z 27.05/Gołdap/.

CZĘKAMY NA WASZNAGZYDZIE

Pismo młodzieży warszawskiej "Bez Debitu" nr 4 publikuje takie "fajne praw-
dy". Przytoczamy fragmenty:
"Apel Solidarności nauczycielskiej o solidarność z młodzieżą, o pomoc i wspar-
cie moralne brzmi bardzo pięknie. Jego słowa budzą jednak tylko gorycz i
sceptyczny uśmiech. Rzeczywistość w szkołach jest gorasza od przedstawianych
w niezależnych piśmieach sielanek. Nie o represje tuż w chodzi, chociaż bardzo
dotkliwie, uderzają one w środowisko szkolne. Znacznie bardziej nam boli brak
zrozumienia wśród szkolnej "S".

Po wprowadzeniu stanu wojennego w filii nauczycieli wyrzekło się swoich prze-
konan, aby nie narazić się partyjnym przełożonym. Inni oddziaływują destruk-
tywnie na młodzież dając przykład wielkiego strachu przed władzą. Inni z pa-
dykalnych poglądów przed Grudniem doradzają teraz bierność i nie wyrażanie
głębno swoich prawdziwych myśli /+/. Wasi wychowawcy boją się przekazać nam
prawdę o obecnej sytuacji, nie chcą kształtać właściwej postawy /+/. Wię-
lu jest ludzi, którzy mogą stanowić dla nas godny do naśladowania przy-
kład. Wiedzieć spotyka się ze strony niektórych działaczy "S" nauczycielskiej
z lekceważeniem. Nie wiadomo z kim się rozmawiać, z różnych stron otrzymuje-

przeprowadzone kady: /.../

W nr 14 ukazano się apel do uczniów Wiktora Kulerskiego. Odebrany on został przez młodzież nieco nieprzychylnie. Apel taki znacznie bardziej potrzebny był by środowisku nauczycielskiemu. W szkołach uczniowie sami, bez pomocy nauczycieli organizują koła oporu i koła samokształceniowe. Niesłuszne jest twierdzenie że wszystkie materiały powinny do nas dochodzić z poza środowiska nauczycielskiego. Jest to po prostu utwierdzenie pedagogów o siuzności ich postawy nie angażowania się bezpośrednio w ruch szkolny i nie udzielania pomocy uczniom /.../ Nauczyciele, ludzie doświadczeni w nauczaniu prawdy w państwie socjalistycznym, powinni do nas wychodzić z inicjatywą.

Pragniemy włączyć się w ogólnopolski ruch oporu. W szkołach istnieją KOŚY, "ptaki" i inne grupy młodzieżowe, które inicjują akcje międzyszkolne, kolportują niezależną prasę, wydają szkolne biuletyny. Młodym ludziom, którzy nie wiedzą w jaki sposób można się włączyć w ruch oporu, należy poradę. Do tej pory zadanie to speczętało głównie na młodzieżowych przywódcach. Oni to spekiniają wychowawcze role nauczycieli. Jaki jest więc cel istnienia niezależnej organizacji wśród nauczycieli? Czekamy na was, nauczyciele."

KRONIKA NEZPRAWIA

Metody śledztwa. W żywcu funkcjonariusze MO biją zatrzymanych przywiązuając ich przedtem do kajeryfera. W Oświęcimiu jeden z milicjantów w czasie przesłuchania bije zatrzymanego w tydzień w plecy, grudi - z przodu po nogach. Leżącego podnosi się z ziemi przy pomocy pałki wetknietej w usta/ "SI RKP Małopolska" nr 13/.

Na rozprawie przeciwko pracownikom toruńskiej "Elasty" i "Apatoru" /SW w Tomaszowie 7.06/ oskarżeni o wiadomości, że w śledztwie wymuszano na nich zeznania - uderzaniem uderzano głowę o biurko, przesłuchiwanie kilkudziesiąt godzin bez przerwy, streszczone / "Tomaszowski Informator Solidarności" nr 24/.

Podezrani procesu pracowników ZETO Wrocław, oskarżonych o dokowanie biuletynu zakładowej "S", są odrzucili wniosek obrony o przeniesienie do szpitala cieki chorych S. i A. Gandeckich oraz A. Sidorowskiej. Trzymano ich w areszcie z dniem śledczym bez opieki lekarskiej - S. Gandecka aresztowano w dniu po poronieniu. J. Gandecki ma tylko jedną nerkę, A. Sidorowska choruje na serce i nerki. Skarż wieszenny stwierdził, że mogą oni brać udział w rozprawie, mimo że uznał ich stan za poważny. Rozgowie zabrano 7.06 z sali sądowej do szpitala więzennego A. Sidorowską, a 16.06 S. Gandecką zmarła, utrata przytomności. Proces odroczeno do 23.06.

Procesy. Sąd Pomorskiego Okręgu Wojskowego w Bydgoszczy skazał 13.05 działaczy "S" z Łodzi:

- Jerzego Drużniewskiego, przew. KZ z ZPB im. Marchlewskiego, na 3 lata więzienia za wydanie 33.12 odzwy z wezwaniem do strajku gospodarczego i jej powielanie w ilości co najmniej 2 tys. sztuk, oraz opublikowanie w "Solidarności Walczącej" /luty 1982/ tekstu "Bo dziąkuje Związkowi" i wystosowanie listu otwartego do sekretarza Marchlewskiego,

- Wojciecha Ślędkowskiego, red. "Solidarności z Gdańskiem" na 3 lata więzienia za przepisanie matrycy "Solidarności Walczącej" nr 10 z tekstem J. Drużniewskiego i własnym,

- Wincentego Klemensa Zbrońskiego na 1,5 r. więzienia za przechowywanie w swoim mieszkaniu i rozpowszechnianie "Solidarności Walczącej" nr 9 i 10,

- Ewę Błaszczyk na rok więzienia z zawieszeniem na 3 l. za to, że otrzymała od W.K. Zbrońskiego kilkudziesiąt egz. "Solidarności Walczącej" nr 8 i 9.

Jan Rożek, działacz chłopskiego Ruchu Samoobrony i "S" HI, internowany 15.03, został 7.06 skazany na 3 l. więzienia przez Sąd wojew. w Koszalinie za wyrzucenie przez okno środka odosobnienia kartki z wierszem przypisywanym Mikołajowi Nasi okupanci. Niektóre jednostki ZOMO stacjonujące w Golęcinie odmówiły jedzenia posiłków przygotowywanych przez kuchnię, podajającą, że do potraw dodawane są narkotyki / "Przegląd Tygodnia" nr 21/.

Potwierdzają się informacje o kryminalistach w ZOMO. W ochronie trybuły 1-majowej w Częstochowie widziano Andrzeja Makowskiego, który w lutym br. został skazany na 3.5r. więzienia za kradzieże i roboje / "SI RKP Małopolska" nr 13, "GDE Częstochowa" nr 5/.

Prowokacje. Elbląska SB wezwana na przesłuchanie wszystkich członków KZ z Elbląskich Zakładów Napraw Samochodowych po awarii silnika autobusu naprawianego w EZNS/do kolektora ssającego wrzucone były metalowe ścinki/. Przesłuchiwanym mówiono: "Uciekcie z ułotkami, zaczekły się sabotage"/.

Na ulicach Krakowa pojawiły się "harcerze" z hitlerowskimi zwastykami na rę-

kawach Komendy Głównej polskich nowotnie przy sobie kuferek instruktor-
skich i dawanie im przewodników /"RKE RKP Małopolska" /.

INTERWOWANY

Kielce-Piątki. 13.06 internowani podjęli tygodniową gredówkę protestacyjną przeciwko utrzymywaniu stanu wojennego, więzieniu i internowaniu działaczy społecznych oraz niewprowadzaniu przez władze konstruktywnego dialogu z Kościołem i "S".

Obecnie przebywa tu ok. 100 osób - w Kielcach, zwolnionych przed 1.05 przywiezione w maju 21 osób.

Lwów. 15.06 internowanych przewieziono do Lwowa. W Lwowie pozostało 2 członków "S".

Strzemiębielina. W okresie 29.04-15.05 przybyły 28 osób z Torunia, wśród nich kilka internowanych po raz drugi. /"Toruński I" nr 24/.

SPIS AKR Bed, CZYKI I ROZMOWY

Mgr inż. J. Sadowski, z-ca dyr. d.o. technicznych w Kier-Piąt w Warszawie, 13.12 zemnął flagi i ogłoszenie z tablicy "S".

H. Sobociński z Huty Warszawa zajmuje - wśród kierownika technicznego - pierwsze miejsce w "oczyseczaniu" zakładu z uletkami "S", biega i zrywa wszelkie przyklejone papierki łącznie z ogłoszeniami "Sprzedam-kupię" /"Głos wolnego Hutnika" z 30.03/.

K. Pleban z Wydziału PR w Ursusie zrywa plakaty z uletkami "S" - czyn zasłużył sobie na 16 dniowe na liceie KRAKA w Krajowego Rejestru Ujawnionych Konfidentów prowadzonego przez warszawskie pisma zakładowe.

A. Pietrowski, minowany po 13.12 dyrektorem oraz A. Kasprzyk, i sekretarz komitetu fabrycznego - z Wydziału N-9 Zakładów Cegielskiego zabronili noszenia znaczków "S" i nakazali, by drogą służbową dochodziły do dyrekcji listy wykonywanych pracowników /"Obserwator Wielkopolski" nr 28/.

J. Budziak, mistrz remontów z Działu Głównego Mechanika w Zdjęciowej Fabryce Mocy "Priaadne" zawiadomił 7.05 dyrekcję o pojawieniu się w zakładzie uletek wzywających do dni bez pracy /"Solidarność. Walcząca" nr 27/.